

بانک رفاه طرح های سرمایه گذاری حوزه دریار ا تامین مالی می کند

خدا حافظی ایده پرداز توسعه فرهنگ دریایی ایران

پیوند دیرینه بندرهای سیراف و هرمز به دریای چین

علی محمد سانی

یادداشت

راز ناگشوده رستم و سهراب

محمد جعفر محمدزاده - داستان رستم و سهراب از پرکشش ترین و زیباترین داستان های شاهنامه است که هم در بافت رویی و هم در ژرف ساخت و فرامتن خود، پیچیدگی ها و لایه های معنایی فراوان دارد. در این که فردوسی این داستان را، همچون دیگر داستان های ملی ایران، از منبعی منشور به نظم درآورده است، کمتر تردیدی وجود دارد:

یکی نامه بود از گه باستان
فراوان بدو اندرون داستان
که این نامه را دست پیش آورم
به پیوند گفتار خویش آورم
روشن است که منبع منشور و مکتوب فردوسی برای سرایش شاهنامه، شاهنامه ابومنصوری بوده است؛ اثری که حدود سال ۳۴۶ هجری، به فرمان ابومنصور عبدالرزاق طوسی و با کوشش ابومنصور معمری تدوین شد. گرچه این شاهنامه امروز در دسترس نیست، اما از شواهد چنین برمی آید که سرمشق فردوسی و نیز برخی سیرالملوک ها همین منبع مکتوب بوده است.

«غرر تعالی» از جمله آثاری است که در نیمه دوم سده چهارم هجری و تقریباً هم زمان با شاهنامه فردوسی تألیف شده و گمان قوی بر آن است که منبع هر دو اثر، همان شاهنامه منشور ابومنصوری بوده است. با وجود احتمال قوی اشتراک منبع میان شاهنامه فردوسی و اثر تعالی، داستان رستم و سهراب در کتاب تعالی نیامده است. از همین رو این احتمال مطرح شده که نسخه ای که در اختیار فردوسی بوده، با نسخه مورد استفاده تعالی تفاوت داشته است.

برخی نیز گفته اند که داستان رستم و سهراب زائیده ذهن فردوسی است یا آن را از روایت های شفاهی شنیده است و دلیل ایشان نیز نبود این داستان در دیگر منابع مکتوب است؛ حال آن که فردوسی خود در آغاز داستان با آوردن واژه «بیوندم» به معنی به نظم درآوردن این گمان را رد می کند:

ز گفتار دهقان یکی داستان
بیوندم از گفته باستان

افزون بر این، فردوسی در بخش هایی از شاهنامه

از جمله در آغاز داستان کاموس کشانی تصریح می کند که چیزی بر روایت های اصلی داستان های ملی نیفزوده است:

سرآمد کنون رزم کاموس نیز
دراز است و نقتاذ از و یک پیشیز
و...

گر از داستان یک سخن کم شدی
روان مرا جای ماتم بادی

زن در داستان رستم و سهراب حضوری پر رنگ و اثرگذار دارد. تهمنه، دختر شاه سمنگان و مادر سهراب، نقطه آغاز این روایت است و گردآفرید نیز با نبرد شجاعانه و تدبیر حماسی خود، یکی از درخشان ترین چهره های زن در شاهنامه را پدید آورده است.

راز فرزند کشی در این نبرد جان سوز، پس از سده های پیاپی، همچنان ناگشوده مانده است؛ آن جا که حتی فردوسی نیز لب به اعتراض می گشاید:

همی بچه را باز داند ستور
چه ماهی به دریا، چه در دشت گور
ندانند همی مردم از رنج و آز
یکی دشمنی را ز فرزند باز؟

افزون بر این، چرایی رفتن رستم به مرز بیگانه، خواب ماندن او، گم شدن رخس، تحلیل رفتار کیکاووس، نقش افراسیاب دشمن دیرین ایران - در شکل گیری این فاجعه، و بسیاری نکته های دیگر، از جمله رازهای ابهام آلود این داستان است؛ رازهایی که فردوسی با زبان سترگ و حماسی خود، آن را در شمار جان گذارترین داستان های حماسی ادبیات جهان قرار داده است.

صاحب این قلم سال ها پیش، در یادداشتی با عنوان «پهلوان در کمند مکافات*»، کوشیده بود تا ویلی دیگر از این داستان به دست دهد؛ شاید برای یافتن پاسخی به این پرسش که رستم، ابرپهلوان ایران، به کدامین گناه به مکافات فرزند کشی گرفتار آمد؟ داستان رستم و سهراب، با گذشت هزار سال از روزگار فردوسی، همچنان دریچه های پرسش، تاویل و تفسیر را به روی خواننده نبسته است و همین، از رازهای ماندگاری و شیرینی این ابرداستانِ تلخ ایرانی است.

باشما هستیم
با تحلیل های دریایی روزنامه
اقتصاد سراسر آمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱
همراه: ۰۹۱۹۸۵۳۹۹۶

گزارشی از افزایش حملات دریایی در جریان تنش خلیج فارس؛

«بحران تنگه هرمز»

فرصت تازه دزدان دریایی سومالی!

سرتیله بررسی می کند:

«امواج» سوخت جدید کشتی های آینده

در عصر پساموتور دریایی، «موج» چگونه جایگزین «سوخت» می شود؟

به مناسبت روز جهانی زنان در صنعت دریانوردی صورت گرفت؛

تجلیل از بانوان دریانورد یک کشتی خارجی در بندر چابهار

مزمان با ۱۸ می، روز جهانی زنان **سرتیله** در صنعت دریانوردی، اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان در اقدامی فرهنگی، از بانوان دریانورد حاضر در یکی از کشتی های تجاری خارجی در بندر چابهار تجلیل کرد. در این برنامه نمادین، از خدمات شایسته افسر سوم و ملوان این شناور تجاری با اهدای لوح سپاس، نشان یادبود بندر چابهار و بسته های فرهنگی سستی شامل سوزن دوزی اصیل بلوچ، تقدیر به عمل آمد.

جناب آقای بهروز آقایی

انتصاب حضر تعالی به عنوان مدیرکل بنادر و دریانوردی استان خوزستان را تبریک عرض می کنیم و از درگاه خداوند منان توفیق روز افزون و بهروزی شما را خواستاریم.

تحریریه ماهنامه تجارت دریایی و روزنامه اقتصاد سراسر آمد

جناب آقای مجید فدایی

کسب نشان ملی ستاره شایستگی مدیریت ارتباطات و بین الملل سازمان بنادر و دریانوردی در سیزدهمین جشنواره ستارگان روابط عمومی ایران را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و توفیقات مستمر و روز افزون را برای آن مجموعه خدوم آرزو مندیم.

تحریریه ماهنامه تجارت دریایی و روزنامه اقتصاد سراسر آمد

مطالعه باشگاه مغز نوجوان!

مطالعه کتاب، ساختار مغز در حال رشد نوجوانان را تغییر می دهد و دو ابزار کلیدی یادگیری، یعنی تمرکز و حافظه را به شدت تقویت می کند

تقویت تمرکز

کاهش حواس پرتی
با دوری از پیام ها و
محتواهای کوتاه

تقویت قشر پیش پیشانی
مغز؛ مسئول تصمیم گیری،
برنامه ریزی و حفظ توجه

افزایش بازه توجه با
تمرکز طولانی مدت و
کاهش سطحی خوانی

تقویت حافظه

”

ساخت ارتباطات عصبی
جدید و افزایش سرعت
یادگیری و یادآوری

”

افزایش ماندگاری اطلاعات
و ثبت عمیق تر مطالب در
حافظه بلندمدت

”

تقویت حافظه کاری و
کوتاه مدت با به خاطر
سپردن روند کتاب

راهکارهای کاربردی برای نوجوانان

انتخاب کتاب های
جایی جهت بهبود
کیفیت خواب و تمرکز

یادداشت برداری نکات
مهم برای تبدیل مغز
به تحلیل گر فعال

شروع با روزی ۲۰ دقیقه
کتابخوانی غیردرسی،
مداوم و بدون گوشی

اینفوگرافیک - اقتصاد سراسر آمد